

Projektets formål

Projektet er bevilget af Grønt Udviklings- og Demonstrations Program (GUDP), og formålet er at frembringe den nødvendige dokumentation, så kontrolleret dræning kan godkendes og tages i anvendelse som et bæredygtigt virkemiddel til at reducere udledningen af kvælstof og fosfor til vandmiljøet. Det forventes, at kontrolleret dræning kan blive et omkostningseffektivt virkemiddel på egnede arealer, hvor det kan være et alternativ til ekstra efterafgrøder.

Projektets aktiviteter og resultater

Projektet har bestået af 5 arbejdsopgaver.

1. Etablering og afprøvning af demonstrationsanlæg med kontrolleret dræning

- 1.1. Udpejning af egnede demonstrationsarealer: Aktiviteten blev afsluttet i 2012.
- 1.2. Etablering af anlæg med kontrolleret dræning: Aktiviteten blev afsluttet i 2012.
- 1.3. Regulering af vandstanden på demonstrationsarealerne: 2012/2013 har været et reference år, hvor vandstanden ikke blev reguleret på demonstrations-arealerne. I efteråret 2013 er vandstanden hævet på halvdelen af drænfelterne. De øvrige drænfelter fungerer som kontrol med normal afdræning. Vandstanden overvåges i pejlerør.

2. Kvantificering af effekt på drænfstrømning og næringsstofindhold i drænvand

- 2.1. Etablering af målebrønde og pejlerør samt instrumentering: Aktiviteten blev afsluttet i 2012.
- 2.2. Måling af drænvandsafstrømning og udtagning af vandprøver: Der er gennemført kontinuert måling af afstrømning fra drænudløb. Vandprøver er udtaget ugentligt til analyse for indhold af kvælstof og fosfor.

3. Kvantificering af effekt på næringsstoffdynamik og plantevækst

- 3.1. N-min prøver: På demonstrationsarealet på Fyn, hvor der er fire drænfelter, er der udtaget jordprøver i efteråret 2013 til analyse for N-min. Opgørelse af prøveresultaterne gennemføres samtidig med prøvetagningen i marts 2014.

4. Kortlægning af områder, der er egnede til kontrolleret dræning som virkemiddel

- 4.1. Opstilling af kriterier for kortlægning af egnede arealer: Udarbejdelse af en foreløbig beskrivelse af kriterier for kortlægning af egnede arealer til kontrolleret dræning er ikke blevet afsluttet, da det er nødvendigt at afvente de første resultater fra demonstrationsmarkerne. De foreligger medio 2014.

5. Demonstration af plantedyrkning med kontrolleret dræning og udarbejdelse af manual

- 5.1. Dyrkningsjournal og registrering af udbytter: På demonstrationsmarkerne er der gennemført udbyttekortlægning med GPS. Der blev udarbejdet udbyttekort for 2013-høsten. Der er gennemført TV-inspektion af drænsystemerne på demonstrationsmarkerne.
- 5.2. Økonomisk analyse af kontrolleret dræning som virkemiddel: Udbyttedata til økonomisk analyse af kontrolleret dræning som virkemiddel er indsamlet. Indsamling af dyrkningsoplysninger for 2013 via eksterne konsulenter afsluttes i foråret 2014, når gødningsregnskab er udarbejdet.
- 5.3. Udarbejdelse af manual om kontrolleret dræning som virkemiddel: Der er løbende indsamlet oplysninger, der skal danne grundlag for udarbejdelse af manual om kontrolleret dræning.

Opsummering af resultaterne

Projektet er flerårigt, og der er opnået følgende delresultater:

- Der er, som et led i frembringelsen af dokumentation for anvendelsen af kontrolleret dræning som et bæredygtigt virkemiddel til at reducere udledningen af kvælstof og fosfor, udtaget en række jord- og drænvandsprøver, der skal kvantificere effekten af tiltagene.
  - Der er løbende opsamlet data, herunder udbyttedata, dyrkningsoplysninger og inspektion af drænsystemerne, som skal danne baggrund for udarbejdelse af en manual om kontrolleret dræning, herunder en beskrivelse af, under hvilke forhold metoden kan anvendes.
-

Forventede effekter

Effekten af projektet forventes at være, at kontrolleret dræning om 3-4 år kan tages i anvendelse som et målrettet virkemiddel på egnede arealer som alternativ til f.eks. ekstra efterafgrøder. Det forventes, at projektet tilvejebringer den nødvendige dokumentation for virkemidlets effekt på kvælstof- og fosforudledning, afgrødeudbytte og næringsstofudnyttelse. Det forventes også, at der via projektet opnås erfaringer med etablering og drift af kontrolleret dræning, så der er grundlag for at udarbejde en vejledning rettet mod konsulenter og landmænd.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Projektets samlede resultater afreporteres via Videncentret for Landbrugs hjemmeside – www.vfl.dk (under menupunktet "om Videncentret" > støttet af afgiftsfonde). Desuden findes resultaterne på www.landbrugsinfo.dk. Endvidere vil resultaterne blive præsenteret ved indlæg på møder, kongresser mv. samt i artikler i landbrugets fagblade.

Der er endvidere oprettet en hjemmeside for projektet, hvor det løbende er muligt at følge med i projektets fremdrift, og hvor resultater, erfaringer mv. vil blive præsenteret samlet. Link til projektets hjemmeside [Kontrolleret dræning](#)

Projektansvarlig

Landskonsulent Søren Kolind Hvid, tlf. 8740 5429, skh@vfl.dk
